

Sygn. akt V CSK 63/19

POSTANOWIENIE

Dnia 2 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z powództwa G. M.
przeciwko [...] A. Sp. z o.o. sp. komandytowej w G.
o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 2 lipca 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 4 września 2018 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powódki G.M. od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 4 września 2018 r., sygn. akt I ACa [...] Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

W skardze kasacyjnej skarżąca zarzuca naruszenie prawa procesowego, tj. art. 278 § 1 k.p.c. przez dokonanie przez Sąd Okręgowy w O. oceny merytorycznej opinii grafologa z Centrum [...] z dnia 23 maja 2016 r., w sytuacji gdy

jest to wiedza specjalistyczna, a co za tym idzie brak jest możliwości dokonania przez Sąd samodzielnej oceny, czy opinia ta jest sporządzona prawidłowo.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Przesłanka ta nie została spełniona.

Według ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz.11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, nie publ., z dnia 15 czerwca 2016 r., V CSK 4/16, nie publ.).

Występowanie istotnego zagadnienia prawnego skarżąca łączy z potrzebą wyjaśnienia, czy sąd orzekający może bez powoływania dowodu z opinii biegłego w trybie art. 278 § 1 k.p.c. dokonać oceny pod względem merytorycznym opinii sporządzonej przez osobę wpisaną na listę biegłych sądowych w innej sprawie cywilnej, karnej lub administracyjnej, w sytuacji gdy treść tej opinii pozostaje w sprzeczności z opinią sporządzoną w sprawie rozpatrywanej przez ten sąd.

Zagadnieniami związanymi z dowodem z opinii biegłego wielokrotnie już zajmował się Sąd Najwyższy i nie zachodzi potrzeba kolejnej wypowiedzi w stanie faktycznym sprawy. Dowód z opinii biegłego sądowego ma charakter szczególny, gdyż zasadniczo nie służy ustalaniu okoliczności faktycznych, lecz ich ocenie przez pryzmat wiadomości specjalnych. Do dokonywania wszelkich ustaleń w procesie powołany jest sąd, a nie biegły (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2015 r., V CSK 254/14, nie publ.). To strony powinny wykazywać fakty, z których wywodzą skutki prawne, a zadaniem biegłego jest naświetlenie wyjaśnianych okoliczności z punktu widzenia wiadomości specjalnych przy uwzględnieniu zebranego w toku procesu i udostępnionego materiału dowodowego

(zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lipca 1969 r., I CR 140/69, OSNCP 1970, nr 5, poz. 85). Opinia biegłego podlega ocenie sądu stosownie do reguł określonych w art. 233 § 1 k.p.c. i w ramach tej oceny sąd ustosunkowuje się do mocy przekonywującej rozumowania biegłego i logicznej poprawności wyciągniętych przez niego wniosków. Co istotne, Sąd nie może oprzeć swego ustalenia wyłącznie na podstawie konkluzji opinii biegłego, lecz powinien sprawdzić poprawność poszczególnych elementów składających się na trafność jej wniosków końcowych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 1976 r., IV CR 481/76, OSNCP 1977, nr 5-6, poz. 102). Usunięciu wątpliwości nasuwających się w związku z treścią opinii służą środki przewidziane w art. 286 k.p.c. Sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z opinii innego biegłego sądowego, gdy zachodzi taka potrzeba, a więc wówczas gdy dotychczas sporządzona w sprawie opinia zawiera istotne braki, względnie nie wyjaśnia istotnych okoliczności (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 1974 r., II CR 817/73, nie publ.). Jednak samo niezadowolenie strony z opinii biegłego nie uzasadnia powołania innego biegłego (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1974 r., I CR 562/74, nie publ., z dnia 4 sierpnia 1999 r., I PKN 20/99, OSNP 2000/22/807).

Po drugie, sformułowane przez skarżącą zagadnienie prawne jest oderwane od stanu faktycznego niniejszej sprawy, bowiem podstawę rozstrzygnięcia stanowiła opinia biegłego sądowego grafologa powołanego w tej sprawie, której wyniki były przedmiotem oceny Sądów obu instancji. Biegły sądowy szczegółowo wyjaśnił, z czego wynikają rozbieżności pomiędzy jego opinią, a opinią wydana w sprawie karnej. Zwróciły na to uwagę również Sądy obu instancji podnosząc, że biegły sądowy w niniejszej sprawie dysponował zdecydowanie obszerniejszym materiałem porównawczym, w tym materiałem, który pochodził od powódki w sytuacji, gdy nie wiedziała ona, że jej pismo będzie poddane badaniu grafologicznemu (k. 140 i n., 156, 163). Biegły sądowy, w związku z zarzutami powódki, sporządził opinię uzupełniającą (k. 184 i n.). W sprawie karnej materiałem porównawczym były wzory pisma i podpisów nakreślone przez powódkę na polecenie (k. 88), natomiast w mniejszej sprawie materiał porównawczy obejmował kilkadziesiąt podpisów powódki pochodzących z różnych lat i które były w związku

z tym nakreślane nie w ramach uzyskania próbek pisma do konkretnych badań porównawczych (k. 141 i n.).

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., a o kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c. Na zasądzone koszty składa się wynagrodzenie za zastępstwo procesowe ustalone według minimalnej stawki taryfowej (§ 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie Dz. U. 2015, poz. 1800, ze zm. w zw. z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz. U. 2016, poz. 1668).

aw

jw